

Tomasz Żylicz

Cena przyrody

Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok 2014

Książka Profesora Tomasz Żylicza *Cena przyrody*, zawiera wybrane artykuły, które regularnie ukazywały się w latach 2006-2013 w czasopiśmie „Aura”. Konstrukcja książki wynika z układu monografii *Ekonomia środowiska i zasobów naturalnych*, opublikowanej w 2004 roku. Główny tekst pracy został podzielony na dziewięć rozdziałów, a każdy rozdział podzielony jest na 3-7 podrozdziałów. Autor kwestie bardzo znane przedstawia w nowych ujęciach, a skomplikowane problemy ekonomiczno-ekologiczne stara się przedstawić w sposób zrozumiały dla przeciętnego czytelnika. Prosty i krótki tytuł książki oddaje myśl przewodnią publikacji oraz główne problemy badawcze i cele do osiągnięcia w ekonomii środowiska. Autor ma nadzieję, że książka ta posłuży zarówno nauczycielom szkół średnich, jak również studentom kierunków kształcenia ekonomicznego i proekologicznego.

W rozdziale pierwszym *Przedsiębiorstwo a ochrona środowiska* przedstawiono metodyczne podstawy ekonomii środowiska, poruszono takie tematy, jak popyt i podaż, wartość ekonomiczna czy też własność w gospodarce. Każdy wątek teoretyczny ilustrowano stosownym przykładem.

W rozdziale drugim *Statyczna równowaga cząstkowa rynku* opisano relacje między dobrami publicznymi a efektami zewnętrznymi. Autor szczególną uwagę zwraca na problem szacowania środowiska przyrodniczego i przedstawia teoretyczne konstrukcje rozwiązania problemów ekologiczno-gospodarczych i społecznych współczesnego świata.

W trzecim rozdziale *Statystyczna równowaga cząstkowa z regulacją* zaprezentowano zasady i zakres działania instrumentów polityki ochrony środowiska w praktyce oraz wybrane pomysły ekonomistów w oszacowywaniu ilości dobra publicznego.

W rozdziale czwartym *Dynamiczne modele równowagi cząstkowej* poruszano takie kwestie, jak: gospodarowanie zasobami nieodnawialnymi, przychód z wykorzystania zasobów odnawialnych, korzystanie z odnawialnych zasobów leśnych i rybnych. Profesor Tomasz Żylicz zwraca uwagę na to, że w praktyce gospodarka wodna nie jest gospodarką racjonalną. Powodem tego stanu mogą być zbyt niskie opłaty, które nie motywują do oszczędzania i efektywnego wykorzystania wody.

Autor w piątym rozdziale *Niepewność* wyraża swoje zdanie na temat niepewności w ochronie środowiska, którą należałoby ograniczyć, ponieważ całkowite jej wyeliminowanie jest niemożliwe. Tomasz Żylicz przedstawia poglądy różnych grup na temat ryzyka w ochronie środowiska. Trafnie zauważa, że zamiast eliminować ryzyko do zera, trzeba nauczyć się z nim żyć. W naturze ludzkiej dominuje chęć eliminacji ryzyka; nie jest to jednak pożądane w działaniach gospodarczych.

W rozdziale szóstym *Przedsiębiorstwo a ochrona środowiska* przedstawiono problemy ekonomiki ochrony środowiska w przedsiębiorstwie, egzekwowanie wymagań ekologicznych i strategię konkurencyjną w ochronie środowiska. Zawarto ciekawe przemyślenia dotyczące zachowania konsumenckiego, które ma znaczący wpływ na ochronę środowiska, podobnie jak znaczące jest zachowanie przedsiębiorstw w tej kwestii. Profesor szczególną uwagę zwraca na ekologiczne organizacje pozarządowe, które zamiast interesów prywatnych powinny w pełnym wymiarze kształtować ład gospodarczy.

W rozdziale siódmym *Modele równowagi ogólnej* autor omawia modele równowagi ogólnej, które pomogły ochronie środowiska w wyjaśnieniu wielu ważnych zasad (na przykład podatek ekologiczny). Model równowagi ogólnej może być olbrzymim układem równań niemożliwym do rozwiązania w praktyce. W obliczalnych modelach równowagi ogólnej ochrona środowiska może występować jako złożone dobro połączone z innym elementem.

W rozdziale ósmym *Problemy gospodarki otwartej* poruszono problemy integracji społecznej i pokazano zależność między handlem a środowiskiem. Omówiono również negatywne przykłady efektów gospodarki takie, jak: powstanie dziury ozonowej, zmiany klimatyczne, kwaśne deszcze i inne.

W rozdziale dziewiątym *Dobrobyt społeczny* Tomasz Żylicz przedstawia między innymi składniki dobrobytu społecznego, trwały rozwój, formalizację trwałego rozwoju i zwraca uwagę na kluczowe znaczenie kapitału przyrodniczego, którego ubytek może doprowadzić do katastrofy. W dalszej części pracy wyjaśnia pojęcie dobrobytu, który zależy głównie od tego w jakim środowisku żyjemy.

Książka Tomasza Żylicza *Cena przyrody* ma charakter popularno-naukowy. Dużym walorem opracowania jest prosty i zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy język, za pomocą którego autor przedstawia ważne kwestie oraz problemy badawcze z zakresu ekonomii środowiska. Na pewno jest to publikacja niezwykle cenna i pomocna w procesie edukacji ekologiczno-ekonomicznej.

mgr Beata Janowicz
Fundacja Ekonomistów Środowiska
i Zasobów Naturalnych